

Do konsultacji publicznych trafiła Zielona Księga certyfikacji wykonawców zamówień publicznych. Zawiera ona propozycję uproszczenia procedur zamówieniowych.

Obecnie, aby dany wykonawca mógł ubiegać się o udzielenie zamówienia, musi spełnić warunki określone przez zamawiających, stosownie do ich potrzeb. Nie może także podlegać wykluczeniu we wskazanych przez ustawodawcę przypadkach np. gdy wykonawca został skazany za określone przestępstwo. Weryfikacji obydwu kategorii wymagań dokonują zamawiający w toku postępowań o udzielenie zamówienia, na podstawie dokumentów wymaganych od wykonawców, w tym oświadczeń własnych i zaświadczeń.

Wykonawca, którego oferta została najwyżej oceniona, jest wzywany do złożenia wszystkich dokumentów wskazanych w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia. Zakres dokumentów może być określony dość szeroko, co każdorazowo nakłada na wykonawcę obowiązek gromadzenia i składania wymaganych dokumentów. Jest to istotne obciążenie formalne, wymagające dodatków nakładów czasu oraz pracy. Kolejnym problemem jest brak wsparcia zamawiających ze strony innych podmiotów w zakresie weryfikacji spełniania przez wykonawców tych wymagań. Zamawiający musi samodzielnie przeanalizować wspomniane dokumenty, co często wymaga wiedzy, która wykracza poza obszar zamówień publicznych.

Głównym celem certyfikacji jest ograniczenie tychże obowiązków, zarówno po stronie wykonawców, jak i zamawiających poprzez weryfikację dokonywaną jednokrotnie. Certyfikat stanowiłby podstawę domniemania spełniania przez wykonawcę wymogów kwalifikacji, gdzie obejmowałby warunki pozytywne (zdolność wykonywania poszczególnego rodzaju zamówień) lub warunki negatywne (podstawy wykluczenia). Certyfikacja dla wykonawców ma charakter dobrowolny, subsydiarny do klasycznego postępowania jednak nakłada obowiązek jej uznawania przez zamawiających.

Niewątpliwą korzyścią certyfikacji jest oszczędność czasu. Dla wykonawców oznacza brak konieczności każdorazowego gromadzenia dokumentów i składania wyjaśnień, dla zamawiających szybszy proces kwalifikacji podmiotowej wykonawców dzięki wsparciu jednostki certyfikującej. Pomoc wyspecjalizowanej jednostki ograniczyłaby ryzyko związane z udzielaniem zamówień. Byłoby to możliwe dzięki wypracowanym praktykom w zakresie wykładni i stosowania prawa zamówień publicznych w codziennej działalności jednostki certyfikującej, co pozostawiłoby zamawiającemu więcej czasu na analizę merytoryczną oferty.

Rozwiązanie zaproponowane w Zielonej Księdze pozwoliłoby także na większą przewidywalność działalności na rynku zamówień publicznych. Przykładowo wykonawca, który uzyskał certyfikację warunków pozytywnych w zakresie robót budowlanych, może przewidywać, iż jego oferta nie zostanie odrzucona z powodu stwierdzenia braku zdolności realizacji zamówienia w zakresie, którą certyfikat obejmuje. Oznacza to także mniejszy koszt udziału w postępowaniu, a dla zamawiających mniej odwołań do Krajowej Izby Odwoławczej.

Obecnie trwają konsultacje dotyczące m.in. zakresu certyfikacji, podmiotów certyfikujących czy okresu ważności certyfikatu. Związek Powiatów Polskich zbiera uwagi do Zielonej Księgi certyfikacji wykonawców zamówień publicznych.

Ankieta dostępna jest pod adresem: <https://zpp.pl/survey/index.php/93895>